

економіка, соціум або разом створюють сили, що формують ефективні механізми розвитку, або створюють умови для перепон, бар'єрів та механізмів гальмування прогресивних змін.

Література

1. Горбань В. Б. Управління сталим енергоефективним розвитком на місцевому рівні: стейкхолдер – орієнтований підхід. Проблеми економіки, №4. 2016. С. 45-54.
2. Саприкіна М., Коба Д. Діалог зі стейкхолдерами: рекомендації компаніям. Київ: Фарбований лист, 2011. 475 с.
3. Сінчеськул І. Л. Особливості побудови системи взаємовідносин зі споживачами на комунальних теплопостачальних підприємствах // Теорія та практика державного управління: Збірник наукових праць Харківського регіонального інституту державного управління. Харків, 2017. Вип. 4 (59). С. 138- 145.
4. Dymchenko O, Rudachenko O. Key problems of determining and realizing the business entities potential. O. Dymchenko, O. Rudachenko. Scientific Collection «InterConf», (42): with the Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference «Theory and Practice of Science: Key Aspects» (February 19-20, 2021). Rome, Italy: Dana, 2021. p.11-15.
5. Sukhonos M. K., Dymchenko O. V., Sincheskul I. L., Mozgovyi Ie. V. The diversity of economic conflicts : causes, risk and managements, (on the examples of heating enterprises of Ukraine) // Innovative development of the economy : global trends and national features / Collective monograph/ - Lithuania: Publishing House "Baltija Publishing", 2018. P. 658-670.

УДК:338.242.2

Марина Кузьель,

*к.е.н., доцент, доцент кафедри бізнес-економіки та підприємництва
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»*

Андрій Єгельницький,

*студент факультету економіки та управління
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»*

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT TRENDS IN A PANDEMIC

ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В УСЛОВИЯХ ПАНДЕМИИ

Анотація. Наслідки кризових явищ для бізнесу – вкрай складні, а ситуація не дає можливості будувати оптимістичні прогнози на майбутнє. Основною площиною, на якій вдається функціонувати бізнесу залишається онлайн, що варто розвивати та шукати шляхи нівелювання складнощів даного інструменту, як якість комунікацій, ефективність роботи команд, узгодженість задач.

Abstract. The consequences of the crisis for business are extremely complex, and the situation does not allow to build optimistic forecasts for the future. The main area on which the business manages to operate remains online, which is worth developing and looking for ways to level the complexity of this tool, such as the quality of communications, team efficiency, consistency of tasks and others.

Аннотация. Последствия кризисных явлений для бизнеса - крайне сложные, а ситуация не позволяет строить оптимистичные прогнозы на будущее. Основной плоскостью, на которой удается функционировать бизнеса остается онлайн, что стоит развивать и искать пути нивелирования сложностей данного инструмента, как качество коммуникаций, эффективность работы команд, согласованность задач.

Останній рік пройшов для усього світу під знаком пандемії та нових реалій життя. Жорсткі обмеження пересування та карантини нанесли тяжкий удар по міжнародній торгівлі, а також по бізнесу, особливо пов'язаному з глобальними мережами поставок. Криза у сфері охорони здоров'я призвела до глобальної економічної кризи та спричинила при зупинку господарської діяльності в тій чи іншій формі в більшості країн світу. Найпершими відчувли вплив корона вірусних обмежень в Китаї, Європейському Союзі та США, саме на них формують близько 60 відсотків світових цінових імпорتنих поставок та стільки ж експортних,

загальні втрати сягають сотен мільярдів доларів. Це означає, що постраждають і розвиваються країни. Відповідно до прогнозу, в результаті закриття заводів у Китаї, ЄС та США африканські експортери втрачають більше 2,4 мільярда доларів.

Загалом, впродовж року відбулися значні зміни у підприємницькому середовищі, змінилися умови ведення бізнесу та відповідно сформувалися певні кроки бізнесу у відповідь до змін зовнішнього середовища, які неможливо ігнорувати. COVID-19, що поширився більш ніж в 200 країнах, має величезні наслідки для економіки як окремих країн, так і всього світу. Заходи державної політики, прийняті в окремих країнах, з метою згладжування економічних витрат пандемії можуть мати значні негативні наслідки в довгостроковій перспективі.

Спалах вірусу спричинив дисбаланс у світовій економіці через порушення ланцюжка поставок в результаті закриття виробництв у Китаї. Вірус поширився по всьому світу, і в США зафіксовано найбільшу кількість випадків захворювання і смертей. Пандемія викликала серйозний обвал цін на нафту, найбільший з часів війни в Перській затоці в 1991 році, що поставило під загрозу економіку нафтозалежних країн.

Введені країнами карантинні заходи, що вживаються для згладжування поширення пандемії, такі як карантин, режим самоізоляції, обмеження міжнародних і локальних поїздок і торгівлі і т.д., продовжують негативно позначатися на економічній ситуації в світі. Очевидно, що заходи по запобіганню поширенню вірусу чинять більш негативний вплив на економіки країн, ніж саме захворювання, зокрема, світові фондові ринки зафіксували своє найбільше і різке падіння з часів глобальної фінансової кризи 2008 року.

Глобальної координації вимагає не лише узгодження дій політиків щодо реалізації медичного протоколу, а й змін у фінансовій політиці, спрямованій на підтримку виробничого сектора, прийняття додаткових мір підтримки споживачів, відновлення купівельної спроможності і допомоги бізнесу, зокрема, зниження облікової ставки центральними банками (беручи до уваги досвід США) з метою розширення доступу до кредитних ресурсів і стимулювання інвестиційної активності. Важливим кроком має стати скорочення податкового навантаження на бізнес і населення.

Відповідно до даних ЄБРР, в 2020 році ВВП України скоротився на 5,5%, а в 2021 році тенденція посилиться. Ізоляційні заходи, введені під час пандемії COVID-19, призвели до серйозного спаду економічної активності в Україні: пасажирооборот впав на 27% в порівнянні з попереднім роком, випуск промислової продукції скоротився на 18,6%, а виробництво – на 21,9%, за даними Державної служби статистики України. Обсяги експорту знизилися на 37,4% менше, що стало наслідком закриття кордонів.

Економічний спад вже призвів до значної девальвації української гривні по відношенню до долара США і євро і похитнув позиції державного бюджету України. Україна, яка мала розпочати погашення свого зовнішнього боргу в 2020 році, ініціювала нові перемовини з МВФ, що застопорилися через питання про банківську і земельну реформу. У минулому році рівень безробіття виріс до 17,8%, реальні наявні доходи населення скоротилися на 17,3% в порівнянні з попереднім роком.

Відповідні політичні заходи 13 квітня в Україні був створений фонд боротьби з коронавірусом в розмірі 64,7 млрд. гривень (2,3 млрд. доларів США). Згодом його бюджет збільшили до 66 млрд. гривень (2,33 млрд. доларів). Для підтримки населення і бізнесу був введений цілий комплекс заходів. У разі порушення податкового законодавства в період з 1 березня по 31 травня 2020 року не застосовувалися будь-які штрафи; при цьому дане правило не стосувалося ПДВ, акцизного податку та оренди. Термін подачі річної декларації про доходи був продовжений на два місяці до 1 липня 2020 року; податок повинен бути сплачено до 1 жовтня 2020 року. Крім того, парламент призупинив дію вимоги щодо сплати податку на комерційну нерухомість і землю; визначив карантин у зв'язку з COVID-19 як форс-мажорна обставина в рамках юридичних договорів; відклав застосування вимоги про притягнення реєстраторів до розрахункових операцій; а також призупинив податкові перевірки на підприємствах. Орендарі також були тимчасово звільнені від орендної плати щодо об'єктів, що не використовувалися в період карантину. Самостійно працюючим підприємцям було

запропоновано тимчасове звільнення від сплати відрахувань на соціальне страхування в березні і квітні; при цьому застосування штрафів за неповну сплату відрахувань і здачу неповної звітності призупинено.

Криза, пов'язана з пандемією COVID-19, несе в собі хороші стимули для країн до прискорення цифровізації, оскільки заходи, покликані стримати поширення пандемії, змусили уряди і підприємства перевести більший обсяг своєї діяльності і послуг в онлайн режим. Уряди та бізнес можуть використовувати цифрові технології для підвищення якості та доступності комерційних послуг, оптимізації адміністративних процедур і підвищення ефективності реалізації програм соціального захисту. Підприємства також все активніше вживають заходів, спрямованих на продовження своєї діяльності шляхом вивчення моделей ведення бізнесу онлайн і поліпшення можливостей віддаленої роботи своїх співробітників. Від 27 до 38% опитаних компаній в окремих країнах ВП повідомляють про збільшення своєї ділової активності в інтернеті (наприклад, продаж) внаслідок пандемії; до 45% комерційних підприємств впровадили технології, що дозволяють працювати віддалено. Найбільш гнучко відреагували торгівельні підприємства, які перейшли частково на онлайн формат. Пандемія дала поштовх для розвитку сервісів доставки та надання медичних послуг і фармацевтів. Проте, незважаючи на вжиті заходи, як у середині підприємств, так і з боку держави, фінансових установ, наслідки кризових явищ для бізнесу – вкрай складні, а ситуація не дає можливості будувати оптимістичні прогнози на майбутнє. Основною площиною, на якій вдається функціонувати бізнесу залишається онлайн, що варто розвивати та шукати шляхи нівелювання складнощів даного інструменту, як якість комунікацій, ефективність роботи команд, узгодженість задач та інші.

Література

1. Експрес-опитування бізнесу. Офіційний сайт Європейської Бізнес Асоціації. URL: <https://eba.com.ua/>
2. Дослідження стану та перспектив українського бізнесу. Офіційний сайт. URL: <https://hvylyya.net/>
3. Wagesupport programme. Website of the Hungarian Government. URL: <https://www.kormany.hu/en/ministry-for-national-economy/news/wage-support-programmenow-protects-137-000-persons-jobs>
4. Hungary: Tax developments in response to COVID-19. KPMG. URL: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2020/04/hungary-tax-developments-in-response-tocovid-19.html>
5. Stateaid. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_649

УДК 659.126: 339.138

Олександр Жмай,

*Член правління громадської організації «Молодіжна організація "Енектус" при Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова
za@onu.edu.ua*

Ліна Чепурна

*Студентка IV курсу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова,
економіко-правовий факультет, спеціальність «Менеджмент»
linachepurna00@gmail.com*

ЯК СИЛА БРЕНДУ ВПЛИВАЄ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ

HOW BRAND POWER AFFECTS THE ORGANIZATION'S ACTIVITIES

КАК СИЛА БРЕНДА ВЛИЯЕТ НА ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ОРГАНИЗАЦИИ

Анотація. Вивчена сутність поняття бренду, проведена його оцінка як інтегрального показника та вплив на діяльність компанії.